

PATVIRTINTA  
Visagino viešosios bibliotekos  
l. e. direktoriaus pareigas  
2022 m. birželio 9 d.  
įsakymu Nr. (1.9) V-9

**VISAGINO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS  
DOKUMENTŲ PRIPAŽINIMO LYGIAPERČIAIS  
PRARASTIEMS AR NEPATAISOMAI SUGADINTIEMS DOKUMENTAMS  
TVARKA**

**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Ši tvarka reglamentuoja pagrindinius kriterijus, kuriais vadovaujantis Visagino viešojoje bibliotekoje (toliau – Biblioteka) nustatomas dokumentų lygiavertiškumas, siekiant atkurti trūkumą, atsiradusį dėl dokumentų netekties Bibliotekos vartotojui (lankytoji) negražinus arba nepataisomai sugadinus Bibliotekos fondui priklausantį dokumentą.

2. Tvarka parengta vadovaujantis LR Bibliotekų įstatymu, LR Civiliniu kodeksu, LR kultūros ministro įsakymu „Dėl pavyzdinių naudojimosi biblioteka taisyklių patvirtinimo“.

3. Dokumentų pripažinimo lygiavertiškais prarastiems ar nepataisomai sugadintiems dokumentams tvarka (toliau – Tvarka) nustato metodiką ir pagrindinius kriterijus, kuriais vadovaujasi Biblioteka, siekdama atkurti dokumentų trūkumą, atsiradusį dėl dokumentų netekties Bibliotekos vartotojui (lankytoji) negražinus arba nepataisomai sugadinus laikinam naudojimui pasiskolintą Bibliotekos fondo dokumentą.

4. Vartotojui (lankytoji) praradus arba nepataisomai sugadinus Bibliotekos dokumentą konsultuojamasi su skyriaus ar padalinio, kuriam priklauso(ė) prarastasis ar nepataisomai sugadintas dokumentas, atsakingais darbuotojais dėl žalos atlyginimo sąlygų ir tvarkos.

5. Sprendimą dėl dokumento pripažinimo lygiavertiškais prarastam ar nepataisomai sugadintam priima Bibliotekos skyriaus ar padalinio, iš kurio buvo paimtas leidinys, darbuotojas pagal šioje tvarkoje nustatytus kriterijus.

6. Vartotojai, nesutinkantys su Bibliotekos skyriaus ar padalinio darbuotojo sprendimu, turi teisę kreiptis raštu į Bibliotekos dokumentų įvertinimo ir įkainojimo komisiją (DIİK) su prašymu priimti kitą sprendimą. Šios komisijos sprendimas nustatant prarastojo dokumento vertę Bibliotekos dokumentų fondui yra galutinis.

**II. DOKUMENTŲ PRIPAŽINIMO LYGIAPERČIAIS PRARASTIEMS  
AR NEPATAISOMAI SUGADINTIEMS DOKUMENTAMS KRITERIJAI**

7. Vartotojas, praradęs ar nepataisomai sugadinęs Bibliotekos dokumentą, pirmiausiai ieško galimybių jį pakeisti kitu to paties leidinio egzemplioriumi.

8. Gražinamas dokumentas pripažįstamas lygiavertiškais prarastajam, jei jis yra prarastojo dokumento dubletas, o jo fizinė būklė yra tinkama tolimesniam dokumento naudojimui ir saugojimui.

9. Nesant galimybių dokumento pakeisti tokiu pat, jis keičiamas lygiaverčiu dokumentu, turinčiu tokią pat komunikacinių, semantinių, intelektinių, poligrafinių savybių visumą ir išliekamąją kultūrinę vertę.

10. Gražinamo (ų) vietoje prarastojo (ų) kito dokumento kaina turi būti ne mažesnė, negu prarastojo (ų) dokumento kaina.

11. Vietoje prarastųjų kelių dokumentų gali būti gražinamas vienas dokumentas, jei jo kaina yra ne mažesnė nei prarastųjų dokumentų kainų suma ir jis atitinka pagrindinius dokumentų atitikties kriterijus.

12. Vietoje prarastojo dokumento gali būti gražinama du ir daugiau leidinių, jei jų kainų suma atitinka prarastojo dokumento kainą ir visus nustatytus prarastojo dokumento kriterijus (paprastai taikoma grožinės literatūros kūriniams).

13. Lygiaverčiu dokumentu gali būti pripažintas kitas leidinys, jeigu atitinka Bibliotekos dokumentų fondo charakteristiką, yra išleistas per pastaruosius 5 metus, ir leidinio kaina yra lygi arba didesnė už keičiamo leidinio kainą.

14. Skaitytojų negražinti, prarasti dokumentai nurašomi vadovaujantis Visagino viešosios bibliotekos dokumentų fondo apskaitos tvarka.

15. Prarastojo dokumento kaina yra nustatoma:

15.1. pagal įrašus Bibliotekos vienietinės apskaitos dokumentuose (inventoriaus knygoje), jeigu dokumento kaina šiuose dokumentuose yra įrašyta šalies valiuta (eurais);

15.2. dokumentams, kurių kaina Bibliotekos vienietinės apskaitos dokumentuose įrašyta ne oficialiaja valiuta (rubliais, talonais, litais), kaina nustatoma pagal prarastojo dokumento šiuo metu įvertintą tikrąją vertę eurais, bei LIBIS informacinės sistemos duomenimis.

15.3. DIJK turi teisę perkainoti iki 1993 metų išleistus meno leidinius, jei jų kaina įrašyta oficialiaja šalies valiuta, neatitinka tikrosios dokumento vertės.

### **III. DOKUMENTŲ, PRIIMTŲ VIETOJE PRARASTŲ AR NEPATAISOMAI SUGADINTŲ DOKUMENTŲ, TVARKYMAS**

16. Visi sprendimai, susiję su prarastojo ir priimamojo konkretaus dokumento vertinimu (jo kaina) yra fiksuojami ir dokumentuojami:

16.1. pildoma LR Kultūros ministerijos 1997-11-07 d. įsakymu Nr. 757 patvirtinta „Skaitytojų pamestų ir vietoje jų priimtų spaudinių apskaitos knyga“;

16.2. surašomas skaitytojų prarastų dokumentų sąrašas, prie jo pridedamas skaitytojų gražintų vietoje pamestųjų sąrašas;

16.3. surašyti dokumentai perduodami Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriui;

16.4. pagal gautus dokumentus formuojami dokumentų nurašymo ir dokumentų perdavimo aktai.

### **IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

17. Dokumentų fondų priėmimo, nurašymo ir naudojimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos kultūros ministro patvirtinti Bibliotekų fondo apsaugos nuostatai ir Visagino viešosios bibliotekos dokumentų fondo apskaitos tvarka.

18. Už šios tvarkos taikymą praktinėje veikloje atsako Bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriaus ir teritorinio padalinio vedėjai bei bibliotekininkai.